

de vrouw, de vogels en de rivier

Ik weet niet of wat ik ga vertellen echt gebeurd is.

*Het is een geheim, dus niemand mag het weten.
Als je het toch weet, vertel het dan aan niemand.
Niemand luistert toch.*

Misschien gaat dit verhaal ook over niemand, misschien gaat het over mij, en de niemand die ik was. Misschien ook gaat dit verhaal over jou, misschien ben jij ook niemand, of voel je jezelf soms zo van binnen. In dat geval mag jij het weten.

Op een dag wandelde een man langs een rivier.

Hij zag de vogels die erboven vlogen en zich neerplantten in het gras langs de oevers. Hij zag een eilandje in het midden, waar het water langs stroomde, en een grotere vogel die daar broedde.

Wat moet het leuk zijn, dacht hij, om niet tegengehouden te worden door de waterstroom, maar er gewoon over te kunnen vliegen. Als ik het water zou willen oversteken, word ik vast meegesleurd door de stroom en enkele meters verder lig ik dood en verdronken op de oever.

Plots veranderde de lucht in een dichte mist die draaide en hem meezoog naar het land van nergens.

Zo belandde niemand nergens.

*Maar ik zeg het, het kan ook echt gebeurd zijn, en misschien gebeurde het wel met mij.
Wie zal het zeggen?*

De draaikolk van mist spuwde hem uit op de oevers van dezelfde rivier, maar nu was hij dus in het land van nergens.

Hij lag daar, verdwaasd, compleet het noorden kwijt en rond zijn hoofd stapte nieuwsgierig een vogel van middelgroot formaat. Deze keek naar de man, stapte nog twee passen verder, en vloog dan weg.

Waar ben ik, dacht de man, en hij keek op en zag een hut van stro.

Met pijnlijke spieren en gewrichten hees hij zich uit zijn positie en hij strompelde op de hut af.

Net voor hij kon aankloppen ging de rieten deur open, en uit stapte een oude vrouw, krom, met een stok, blind aan één oog en met maar enkele tanden nog in haar mond. Ze gebaarde hem binnen te komen.

Waar ben ik, vroeg de man.

Je bent bij mij, zei ze.

Hij zette zich op een kleine houten kruk in het midden van de hut, en de vrouw haalde een pot van het vuur waaruit ze heet en kokend water schonk in een tas.

Hier zei ze, dit is thee waar je vast beter zult van worden.

Dank je, zei de man. Maar wie ben jij eigenlijk, en hoe kom ik hier?

Dat zijn vragen voor later, zei de oude vrouw, drink nu maar op, we hebben alle tijd.

De man wist het zo allemaal niet, en slurpte van zijn thee. Die smaakte bitter, maar de warmte deed hem deugd.

Plots begon de kamer te draaien, als de draaikolk van mist, maar nu draaide de ruimte niet naar boven, maar naar beneden. Hij werd weggezogen, de grond viel weg onder zijn voeten, en de vrouw keek naar hem en lachte breed haar weinige tanden bloot.

Plots groeide haar lichaam en ze veranderde in een reusachtige spin. De man kon niet meer bewegen, en angstig zag hij haar op hem afkomen. Hij was machteloos en dacht dit is mijn einde.

Met haar lange kale scherpe en sterke poten nam ze de man vast, en ze draaide hem rond en rond en wikkelde hem in een kleverige stof die ze uit haar onderlijf haalde. Toen hij helemaal verdwenen was onder de plakkerige draden die ze maakte, nam ze hem mee en legde hem op het bed.

Nu ben je van mij, zei ze.
Ik zal van je genieten.

Vertel het niet verder, wat ik je vertel, want als je het zou doorvertellen, zou ik toch zeggen dat het maar fantasie is, dat het niet echt gebeurd is en dat het verhaal over niemand gaat en dat je de vrouw enkel in het land van nergens kan vinden. En het land van nergens, dat bestaat toch zeker niet? Als je zegt dat dit verhaal over mijn leven gaat, wel dan, doe geen moeite, er is toch geen mens die je geloven zal.

De spin veranderde weer in de oude, rimpelige vrouw en ze ging boven op de verlamde en vastgebonden man zitten. Nu ben je van mij, zei ze weer. En ze bewoog haar heupen op de zijne en ze genoot van zijn jonge lichaam en zoog er al de krachten uit.

Je zal me dienen, zei ze, je zal van me houden en me al de liefde geven die ik nodig heb. En in ruil zal ik je leren thee te zetten. Ik zal je alles leren over het veranderen van gedaante en ik zal je tonen hoe je machtiger kan worden dan de machtigste koning die ooit over de wereld heerste.

Doe geen moeite, zei ze, om te vluchten, want we zijn nergens en je kan enkel nergens heen. Er is geen ziel in de buurt, maar als je tijd gekomen is, zal ik je weer aan de rivier schenken, en je zal me danken, en je zal de grootste zijn.

Vele jaren lag hij daar vastgebonden op haar bed. En telkens weer kroop ze op zijn lichaam, en zoog met haar onderlichaam al de krachten uit zijn lijf. Ze vertelde hem van de dieren, van de planten, en hoe alles leefde van elkaar. De dieren kenden de planten door en door zei ze, daarom moet je eerst een dier worden voor je thee kan zetten. En de planten kennen jou, en ze zullen je tonen wie te zijn.

Dan lachte ze, en zoog nog meer energie uit zijn jonge lichaam.

Ze lachte veel, haar drie vier tanden bloot, met haar verrimpelde en ingezakte gelaat en haar ene blinde oog, dat helemaal wit zag. En ze danste in de kamer en zette thee, en gaf die aan haar man.

Na vele jaren was hij nog geen stap verder gekomen en nog niets wijzer geworden van al waar ze mee bezig was, maar hij had geleerd hoe hij een deel van zijn energie kon behouden, als ze hem leegzoog. En hij hield die energie voor zichzelf zonder dat ze het zag en zonder dat ze het kon weten.

Ze danste en lachte, je bent van mij je bent van mij. En ze kroop op hem en ze zette thee.

De vogels vlogen rond de hut en over de rivier, en nooit kwam iemand aan de deur, nooit waren er andere geluiden dan van de vrouw, de vogels en de rivier.

Op een dag had hij zo veel krachten opgespaard, dat hij besloot om te proberen zijn boeien open te breken. Toen de vrouw lachend en dansend thee aan het zetten was, trok hij en trok hij met al zijn macht aan de weefsels. En eerst niet, maar daarna begonnen ze uit te rekken. Hij kon ze een beetje bewegen.

Hij trok harder en harder en na even proberen sprong een draad stuk. Dan nog één, en nog één, en na jaren in de hut kon de man eindelijk zijn lichaam weer bewegen.

Snel stond hij op van het bed waar hij gevangen had gelegen.

De oude vrouw draaide zich verschrikt om, haar gelaat veranderde in afgrijzen en woede, en uit haar lichaam groeide weer de spin. En de spin stijgerde, en kwam op hem af.

Je hebt me lang genoeg gehad, zei de man en hij was niet bang van de spin. Toen ze hem met haar harde kop een duw wilde geven om hem op de grond te werpen, hief hij zijn knie op, die beslist ook erg hard was, en hij stootte haar zo hard op haar voorhoofd dat ze plots stil en levenloos op de grond lag.

Dan verschrompelde de spin weer en ze veranderde in een jonge, knappe meid die uitgestrekt op de grond lag in een lang wit kleed en met een krans van gele en witte bloemen in haar haar.

De jonge vrouw trok zich recht en steunde op haar armen terwijl ze naar hem keek.

Je hebt me bevrijd, zei de jonge vrouw, en ze keek met een blik van dankbaarheid in de ogen van de jonge man. Lang geleden was ik de vrouw van een oude tovenaars, en toen hij stierf zwoer hij dat ik ook na zijn dood geen andere liefde kennen zou en elke dag ook na zijn dood van hem zou zijn.

Hij maakte van mij een gebroken oude vrouw en vertelde me dat ik in eenzaamheid leven moest met de dieren en de planten, de vogels en de rivier.

Zijn geest is reeds lang vervlogen, maar ik kon nergens heen.

Al eeuwen leef ik hier, eenzaam en alleen, in deze hut bij de oevers van de stroom.

Je hebt me bevrijd zei ze, en dat zal ik nooit vergeten.

En toen steeg ze op, licht en luchtig, en verdween in een draaikolk van licht en liefde door het dak.

Misschien hoorde hij ook engelen zingen.

Toen zag hij een flits van licht en hij hoorde haar stem nog voor het laatst. Een droom zal ik je geven, één droom waarna je thuis zal komen.

En hij keek naar zijn handen en zag een zwaard in zijn rechterhand. Het voelde goed, het zwaard en hijzelf, ze begrepen elkaar, ze voelden elkaar aan.

Dit is het zwaard dat je liefde was vele levens geleden. Jij stierf, maar het zwaard bleef altijd aan je denken. Het hield van je handen, het hield van je heupen, het hield van je blik en het kliefde graag door de lucht voor jou. Dit is het zwaard van vele avonturen. Jij bent het misschien vergeten, maar altijd nog denkt het zwaard aan jou.

Een krijger zal je zijn, herboren.

En om te worden geboren, zal je eerste stap te sterven zijn.

De man was vermoeid, en zuchtte naar het licht. Hij verlangde naar de zon, naar de buitenlucht, en na al die jaren opgesloten en misbruikt te zijn in de kleine hut, stapte hij naar de deur en gooide ze open.

Vrij zei hij, ik ben vrij.

Maar ik weet nog steeds niet waar ik ben.

Toen hoorde hij beweging in de struiken, stappen, en het kraken van de takken.

Hij werd bang, en verstopte zich in het lange gras.

Plat lag hij op zijn buik en de voetstappen kwamen alsmaar dichterbij.

Een man, ongeveer dezelfde hoogte als hij, stond stil nabij de plek in het gras waar hij lag. Hij keek rond en stond met zijn rug naar niemand die zich verstopte.

Niemand voelde zich groeien, hij voelde de drang om recht te staan, en ditmaal hield hij in zijn hand niet langer het oorspronkelijke zwaard, als bij toverkracht aan hem geschonken, maar het zwaard was kleiner geworden, als een groot jagersmes.

De man veerde recht en greep de vreemdeling langs achter bij het voorhoofd. Hij trok hem achterwaarts uit evenwicht en snel sneed hij zijn keel over.

Toen pas zag hij het gezicht van de vreemdeling, die zacht en vreedzaam naar hem lachte terwijl het bloed uit zijn hals droop.

En het was zijn eigen gezicht, het was zijn eigen gestalte. Het waren zijn schouders die tegen hem vielen, het was zijn rug die tegen zijn borst viel. Het waren zijn voeten die hun grip verloren en weer kwam de mist.

En de vogels vlogen en maakten hun geluiden als altijd. En de mist begon weer te draaien en zoog de man weer hemelwaarts. En plots stond hij weer op de oever van de rivier waar alles was begonnen.

Hij had weer zijn gewone kleren aan, een beetje baard meer dan dan tevoren, maar verder stroomde het water nog altijd als altijd en de vogels vlogen als gewoonlijk door de lucht.

In de verte kwam een boot, een boot met olie, zand of kolen, en aan de overzijde van de rivier reed een fietser zich nergens van bewust. Hij keek naar zijn handen, hij voelde aan zijn gezicht.

Ik ben terug, dacht hij, ik ben teruggekomen uit het land van nergens.

Ik ben weer ergens. En tegelijk dacht hij, ik ben niet langer niemand.

Wie zal ik worden, dacht hij, wie zal ik zijn, en hij haastte zich naar huis om dat te weten.

Toen hij, nog helemaal onder de indruk van wat wel een droom geweest moest zijn, aankwam bij zijn woonst, stapte hij opgelucht weer binnen.

Boeh, dacht hij. Wat was dat? De oude vrouw, de heks, de spin, de jaren van gebruikt te worden, en dan de man die ik doodde en die ik zelf toen bleek te zijn.

Weet je wat, dacht hij, ik zet maar even thee.

Hij trok de linkerkast open en nam een builtje kruidentheo terwijl hij water opzette om te koken.

En hij wist het niet, maar in de andere kant van de kast, in de rechterkant die hij nog niet geopend had, in de rechterkant dus van de kast had iets naar hem geglomd. Een klein lichtje blonk als een knipoog in zijn richting bij het openen van de kast, toen het licht van links ook even dat deel bescheen.

En op een dag, misschien morgen, misschien binnen een kwartiertje al, opent hij ook die deur en daar wacht zacht en eindeloos geduldig, gelukkig en voldaan, enthousiast en blij en blinkend, in het zwart met goud, hard met zacht, hout onderaan en stof vanboven, als de verrassing van zijn leven, zijn eeuwenoude zwaard.

En niemand mag het weten.
